

Cuntas Leithreasa 2018

Vóta 34

Tithíocht, Pleanáil agus Rialtas Áitiúil

Réamhrá

Mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 34, ceanglaítear orm an cuntas leithreasa don Vóta a ullmhú gach bliain, agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste lena iniúchadh.

De réir an cheanglais seo, d'ullmhaigh mé an cuntas a ghabhann leis seo ar an tsuim a caitheadh sa bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2018 ar thuarastail agus ar speansais Oifig an Aire Tithíocht, Pleanáil agus Rialtais Áitiúil, lena n-áirítear deontais d'Údarás Áitiúla, deontais agus speansais eile maidir le tithíocht, seirbhísí uisce, scéimeanna ilghnéitheacha, fóirdheontais agus deontais.

Cuirtear an toradh caiteachais i gcomparáid leis na suimeanna arna ndeónú ag Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa 2018, lena n-áirítear an méid a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasáil-i-gcabhair do chaiteachas le haghaidh na bliana.

Tá barrachas €13.165 milliún dlite le géilleadh don Stáitchiste.

Tá an Ráiteas faoi na Beartais agus na Prionsabail Chuntasaíochta agus nótaí 1 go 7 mar chuid den chuntas.

Feidhmeanna a Aistriú

Aistríodh freagracht as trí chomhlacht stáit ón Roinn Díl agus Cirt chuig an Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil le héifeacht ó 1 Eanáir 2018 faoin Aistriú Riaracháin Roinne agus Orduithe Feidhme Aire seo a leanas:

- Ordú Shuirbhéireacht Ordanáis Éireann 2017 (IR 573/2017)
- Ordú an Údarás Clárúcháin Maoine 2017 (IR 574/2017)
- Ordú na hOifige Luachála agus an Bhinse Luachála 2017 (IR 575/2017).

Is faoi Chlár Pleanála Vóta 34, Fotheideal D.11 - Suirbhéireacht Ordanáis Éireann atá an caiteachas le haghaidh Shuirbhéireacht Ordanáis Éireann. Tá a chuid Vótaí féin ag an dá chomhlacht eile: Vóta 23 - An tÚdarás Clárúcháin Maoine agus Vóta 16 – An Oifig Luachála.

Aistríodh freagracht as feidhmeanna Mótarchánach ón Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil chuig an Roinn Iompair, Turasoireachta agus Spóirt le héifeacht ón 1 Eanáir 2018 (IR 601/2017).

Ráiteas ar Bheartais agus ar Phrionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na polasaithe agus na prionsabail chaighdeánacha chuntasaíochta maidir le cuntais leithreasa a sholáthar, mar atá leagtha amach ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i gCiorclán 24 de 2018, chun feidhme agus an cuntas a ullmhú, seachas i gcás an mhéid seo a leanas:

Sócmhainní caipitil

Ní dhéantar talamh a dhímheas. Dímheastar sócmhainní eile de réir méid cothrom feadh a saoil fhónta mheasta ag tosú sa mhí ina gcuirtear an tsócmhainn i seirbhís ar an mbonn seo a leanas:

- foirgnimh ag 5% in aghaidh na bliana.
- mótarfheithiclí ag 20% in aghaidh na bliana
- gléasra agus innealra ag 10% in aghaidh na bliana
- trealamh radair ag 6.66% in aghaidh na bliana.

Dímheastar gach sócmhainn eile ar aon dul leis na rátaí caighdeánacha atá leagtha amach i gCiorclán 24/2018.

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach Airgeadais***Freagracht maidir le córas um rialú inmheánach airgeadais***

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, aithním an fhreagracht atá orm go ndéanfaidh an Roinn córas éifeachtach um rialú inmheánach airgeadais a choimeád agus a oibriú.

Tugaim faoin bhfreagracht seo i gcomhthéacs na n-acmhainní atá ar fáil dom agus m'oireagáidí eile mar Ard-Rúnaí. Ina theannta sin, ní thugann aon chóras um rialú inmheánach airgeadais ach ráthaíocht réasúnta seachas ráthaíocht iomlán go bhfuil sócmhainní á gcosaint, go bhfuil idirbhearta á n-údarú agus á dtaifead mar is cuí, agus go ndéantar earráidí ábhartha nó mírialtachtaí a chosc nó a aithint go tráthúil. Próiseas leanúnach is ea córas rialaithe inmheánaigh airgeadais a chothabháil agus déantar athbhreithniú leanúnach ar an gcóras agus ar a éifeachtúlacht.

Seirbhísí comhroinnte

Soláthraíonn an Oifig Náisiúnta Seirbhísí Chomhroinnte (Vóta 18) seirbhísí párolla agus acmhainní daonna don Roinn ar bhonn comhroinnte.

Chomhlíon mé mo fhreagrachtaí maidir le ceanglais an Chomhaontaithe Bainistíochta Seirbhíse idir an Roinn agus an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Chomhroinnte maidir le soláthar párolla agus acmhainní daonna comhroinnte.

Braithim ar litir um dhearbhu ó Oifigeach Cuntasaíochta na hOifige Náisiúnta um Sheirbhísí Chomhroinnte (Vóta 18) go bhfuil na rialuithe cuí á bhfeidhmiú i soláthar na seirbhísí comhroinnte don Roinn seo.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm ina gcuimsítear na gnéithe seo a leanas:

- Sannadh freagrachtaí airgeadais ar leibhéal na bainistíochta mar aon le cuntasacht chomhfhreagrach.
- Tá socrúithe tuairiscithe bunaithe ar gach leibhéal ina bhfuil freagracht sannta i gcomhair bainistíocht airgeadais.
- Tá nósanna imeachta bunaithe chun laigí suntasacha rialaithe a thuairisciú agus chun beart ceartaitheach cuí a chinntiú.
- Tá Coiste Iniúchóireachta ann chun comhairle a thabhairt dom maidir le mo fhreagrachtaí as an gcóras rialaithe inmheánaigh airgeadais a chomhlíonadh.
- Tá córais i bhfeidhm chun sócmhainní a chosaint.

Rialú riaracháin agus tuairisciú ar bhainistíocht

Dearbhaím go bhfuil creat nósanna imeachta riaracháin agus tuairisciú bainistíochta rialta i bhfeidhm lena n-áirítear deighilt dualgas agus córas tarmlichte agus cuntasachta, agus go háirithe go bhfuil

- córas cuí buiséadaíthe ann le buiséad bliantúil a ndéanann an lucht bainistíochta sinsearaí athbhreithniú rialta air.
- tá athbhreithnithe rialta á ndéanamh ag an lucht bainistíochta sinsearaí ar thuarascálacha airgeadais tréimhsiúla agus bliantúla ina léirítear an fheidhmíocht airgeadais i gcoinne réamhaisnéisí.
- tá córas bainistíochta riosca i bhfeidhm laistigh den Roinn.
- tá córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras TFC a chinntiú
- tá treoirlínte rialaithe cuí d'infheistíocht chaipitiúil agus smachta foirmiúla um bainistíocht tionscadail ann.

Iniúcháireacht inmheánach agus an coiste iniúcháireachta

Dearbhaím go bhfuil feidhm iniúcháireachta inmheánaí ag an Roinn ag a bhfuil pearsanra oilte, a oibrítear de réir cairt fhaofa i scríbhinn. Cuirtear bonn eolais faoin obair le hanailís ar na rioscaí airgeadais atá le sárú ag an Roinn agus tá a phleananna inmheánacha bliantúla, arna gceadú agamsa, bunaithe ar an anailís sin. Tá sé mar aidhm leis na pleananna sin na príomhrialuithe a chlúdach go leanúnach thar thréimhse réasúnta. Déanaim féin agus an Coiste Iniúcháireachta athbhreithniú tréimhsiúil ar an bhfeidhm iniúcháireachta inmheánaí. Táim sásta go bhfuil nósanna imeachta curtha i bhfeidhm chun a chinntiú go gcuirfear tuairiscí ón bhfeidhm iniúcháireachta inmheánaí i gcrích.

Creat riosca gus rialaithe

Chuir an Roinn córas bainistíochta riosca i bhfeidhm trína sainaitnítear agus trína dtuairiscítear na príomhrioscaí agus na gníomhaíochtaí bainistíochta atá á ndéanamh chun dul i ngeic leis sin agus, a mhéid is féidir, na rioscaí sin a mhaolú.

Tá clár rioscaí i bhfeidhm trína sainaitnítear na príomhrioscaí atá os comhair na Roinne agus rinneadh iad sin a shainaithint, a mheasúnú agus a ghrádú de réir a suntasachta. Déanann an Bord Bainistíochta an clár a athbhreithniú agus a thabhairt cothrom le dáta ar bhonn rialta. Baintear úsáid as toradh na measúnuithe sin chun acmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh lena chinntiú go ndéanfar rioscaí a bhainistiú go leibhéal inghlactha.

Sonraítear sa chlár na rialuithe agus na gníomhaíochtaí a theastaíonn chun rioscaí a mhaolú agus sanntar freagracht leis as oibriú rialuithe do bhaill foirne faoi leith.

Monatóireacht agus athbhreithniú leanúnach

Déantar athbhreithniú lárnach ar an gclár rioscaí agus déanann an Bord Bainistíochta athbhreithniú ar na rioscaí ardleibhéil ar bhonn rialta. Dearbhaím gur sainaitníodh na príomhrioscaí agus na rialuithe lena mbaineann agus gur cuireadh próisis i bhfeidhm chun monatóireacht a dhéanamh ar na príomhrioscaí sin agus easnaimh ar bith a shainaitnítear a thuairisciú.

Athbhreithniú ar éifeachtúlacht

Dearbhaím go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag an Roinn chun monatóireacht a dhéanamh ar éifeachtúlacht a nósanna imeachta bainistíochta agus rialaithe riosca. Maidir le monatóireacht agus athbhreithniú an Bhoird ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh airgeadais, cuirtear bonn eolais faoi le hobair na n-iniúcháirí inmheánacha agus seachtracha agus an lucht bainistíochta sinsearaí laistigh den Roinn atá freagrach as forbairt agus cothabháil an chreata rialaithe inmheánaigh airgeadais.

Neamhchomhlíonadh rialacha soláthair

Cinntíonn an Roinn go bhfuil fócas cuí ar an dea-chleachtas maidir le ceannach agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm chun comhlíonadh na dtreoirínte ábhartha nósanna imeachta a chinntiú. Chloígh an Roinn leis na treoirínte seachas ocht gconradh (sa bhreis ar €25,000), €770,842 ar an iomlán (gan CBL san áireamh), faoi mar atá leagtha amach thíos.

- Dámhadh conradh i dtaca le lónadóireacht ar luach iomlán de €37,228 (gan CBL) agus aon chonradh glantóireachta amháin ar luach iomlán de €28,600 (gan CBL). Tugadh anonn na conarthaí sin a dámhadh ar dtús le próiseas iomaíoch ar feitheamh próiseas soláthair a thabhairt chun críche. Tá an próiseas soláthair maidir leis an gconradh glantóireachta tugtha chun críche ó shin.
- Rinneadh conradh slándála lenar bhain luach €143,583 (gan CBL san áireamh) mar bheart éigeandála chun slándáil a sholáthar a bhain le tógáil cúlála agus oibreacha cothabhála/athchóirithe á ndéanamh ag Oifig na nOibreacha Poiblí ag Teach an Chustaim. Tá próiseas iomaíoch soláthair tugtha chun críche ó shin.
- Dámhadh trí chonradh ar luach iomlán de €131,431 (gan CBL) gan phróiseas iomaíoch mar ábhar práinne ó thaobh dhréachtú agus fhoilsiú na Rialachán ar Mheasúnacht Tionchair Timpeallachta (MTT) agus comhairliúcháin phráinneacha trasteorann ar MTT a stiúradh.
- Dámhadh dhá chonradh ar luach iomlán de €430,000 (gan CBL) gan phróiseas iomaíoch do sholáthraithe ag a raibh saineolas agus taithí roimhe sin maidir le ceisteanna a tháinig chun cinn ar bhunú beartaithe an Ghníomhaireacht Forbartha Talún.

Chuir an Roinn sonraí ar fáil maidir leis na conarthaí eisceachtúla sin mar chuid den bhfaisnéis maidir le trí chonradh déag dar luach €1,072,537 (gan CBL san áireamh) san iomlán atá cuimsithe sa tuairisceán bliantúil i ndáil le hImlitir 40/2002 chuig Oifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste agus an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Saincheisteanna maidir le rialú inmheánach airgeadais

Níor aithníodh aon laigí i rialú inmheánach maidir le 2018 a raibh cailliúint ábhartha, nó a d'fhéadfadh go mbeadh cailliúint ábhartha, mar thoradh orthu.

John McCarthy

Oifigeach Cuntasaíochta
An Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil

29 Márta 2019

Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tuarascáil lena cur faoi bhráid Thithe an Oireachtais

Vóta 34 Tithíocht, Pleanáil agus Rialtas Áitiúil

Tuairim ar an gcuntas leithreasa

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta 34 Tithíocht, Pleanáil agus Rialtas Áitiúil don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2018 faoi alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993.

I mo thuairimse,

- léirítear go cuí sa chuntas leithreasa na fáltais agus an caiteachas a bhain le Vóta 34 Tithíocht, Pleanáil agus Rialtas Áitiúil don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2018
- ullmhaíodh an cuntas leithreasa san fhoirm a d'ordaigh an tAire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Bonn faoin tuairim

Rinne mé m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa de réir na gCaighdeán Idirnáisiúnta maidir le hIniúcháireacht arna fhógairt ag an Eagraíocht Idirnáisiúnta Uasfhoras Iniúcháireachta. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm faoi na caighdeáin sin san *Réamhrá leis na Cuntais Leithreasa*. Níl baint ná páirt agam le Tithíocht, Pleanáil agus Rialtas Áitiúil agus tá na freagrachtaí eitice eile atá orm de réir na gcaighdeán comhlíonta agam.

Creidim gur leor agus gur cuí an fhianaise iniúchta a fuair mé le bonn a chur faoi mo thuairim.

Tuairisc ar an ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais, agus ar nithe eile

Chuir an tOifigeach Cuntasaíochta ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais i láthair i dteannta an chuntais leithreasa. Tá cur síos déanta ar na freagrachtaí atá orm le tuairisciú ar an bhfaisnéis atá sa ráiteas, agus ar nithe eile a dtuairiscim orthu de réir eisceachta san *Réamhrá leis na Cuntais Leithreasa*.

Neamhchomhlíonadh le rialacha soláthair

Tá sé nochta ag an Oifigeach Cuntasaíochta sa ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais gur tharla roinnt cásanna neamhchomhlíonta le rialacha soláthair náisiúnta maidir le conarthaí a bhí ag feidhmiú i 2018.

Údaráis áitiúla a chistiú

Pléitear le cistiú údarás áitiúil ag an rialtas láir i gCaibidil 11 de mo thuarascáil ar chuntais na seirbhísí poiblí don bhliain 2018.

Seamus MacCárthaigh
Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

17 Meán Fómhair 2019

Vóta 34 Tithíocht, Pleanáil agus Rialtas Áitiúil

Cuntas Leithreasa 2018

		2018		2017
		Soláthar sna meastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
Caiteachas chláir				
A	Tithíocht			
	<i>Bunaidh</i>	1,828,199		
	<i>Forlíontach</i>	<u>120,000</u>		
			1,948,199	1,323,164
B	Seirbhísí uisce		1,201,784	1,174,017
C	Rialtas áitiúil			
	<i>Bunaidh</i>	146,090		
	<i>Forlíonta</i>	<u>9,999</u>		
			156,089	387,689
D	Pleanáil			
	<i>Bunaidh</i>	63,033		
	<i>Forlíontach</i>	<u>1</u>		
			63,034	32,266
E	Met Éireann		<u>24,778</u>	<u>20,919</u>
				18,002
Caiteachas comhlán				
	<i>Bunaidh</i>	3,263,884		
	<i>Forlíontach</i>	<u>130,000</u>		
			3,393,884	3,387,179
	<i>Asbhain</i>			
F	Leithreasáí-i-gcabhair		<u>63,266</u>	<u>69,726</u>
				64,129
Glancaiteachas				
	<i>Bunaidh</i>	3,200,618		
	<i>Forlíontach</i>	<u>130,000</u>		
			<u>3,330,618</u>	<u>3,317,453</u>
				<u>2,023,029</u>

Barrachas

Tá barrachas an mhéid arna chur ar fáil thar an méid arna chur i bhfeidhm dlite le géilleadh don Státchiste.

	2018	2017
	€	€
Barrachas le géilleadh	<u>13,164,511</u>	<u>4,325,944</u>

John McCarthy

Oifigeach Cuntasaíochta

An Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil

29 Márta 2019

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

Nóta 1 Ráiteas maidir leis an gCostas Oibriúcháin 2018

	2018	2017
	€000	€000
Costas chláir	3,331,606	2,037,452
Pá	43,903	40,338
Neamhphá	11,670	9,368
Caiteachas comhlán	3,387,179	2,087,158
<i>Asbhain</i>		
Leithreasáí-i-gcabhair	69,726	64,129
Glancaiteachas	3,317,453	2,023,029
Athruithe ar shócmhainní caipitil		
Ceannacháin airgid	(2,417)	
Dímheas	952	
	(1,465)	(332)
Athruithe ar ghlansócmhainní reatha		
Laghdú ar fhabhrúithe deiridh	(14,522)	
Laghdú ar stoic	7	
	(14,515)	(43,926)
Caiteachas díreach	3,301,473	1,978,771
Caiteachas a tabhaíodh in áit eile		
Glancaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (nóta 1.1)	24,580	23,496
Measchíosanna	3,136	3,015
Glanchoistais an chláir	3,329,189	2,005,282

1.1 Glancaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara

Is éard atá i suim an ghlancaiteachais ar sheirbhísí gaolmhara na suimeanna seo a leanas maidir le Vóta 34 a tabhaíodh in áiteanna eile.

	2018	2017
	€000	€000
Vóta 9 Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	560	423
Vóta 12 Aoisliúntas agus Liúntais Scoir	22,424	21,606
Vóta 13 Oifig na nOibreacha Poiblí	1,402	1,260
Vóta 18 An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	69	81
An Príomh-Chiste – Pinsin na nAirí	125	126
	24,580	23,496

Nóta 2 Ráiteas ar Staid Airgeadais amhail an 31 Nollaig 2018

	Nóta	2018 €000	2017 €000
Sócmhainní caipitil	2.2	5,194	3,732
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead tirim	2.3	18,930	21,575
Stoic	2.4	149	156
Ciste éadálacha rollach na Gníomhaireachta Tithíochta	7.2	70,941	71,795
Réamhíocaíochtaí		974	1,303
Ioncam fabhráithe		6,757	3,634
Iarmhéideanna dochair eile	2.5	1,077	648
Iomlán na sócmhainní reatha		98,828	99,111
Lúide dliteanas reatha			
Costais fhabhráithe		9,577	21,925
Ioncam iarchurtha		8,689	8,926
Iarmhéideanna sochair eile	2.6	20,001	20,834
Maoiniú glan ón Státciste atá dlite	2.7	6	1,389
Iomlán na ndliteanas reatha		38,273	53,074
Glansócmhainní reatha		60,555	46,037
Glansócmhainní		65,749	49,769
Léirithe ag:			
Cuntas maoiniú Stáit	2.1	65,749	49,769

2.1 Cuntas maoiniú Stáit

	Nóta	2018 €000	2017 €000
Iarmhéid ag 1 Eanáir		49,769	5,518
Íocaíochtaí amach ón Vóta			
Soláthar mheastacháin	Cuntas	3,330,618	
Barrachas le géilleadh	Cuntas	(13,165)	
Vóta glan		3,317,453	2,023,029
Caiteachas (airgead tirim) a tabhaíodh in áiteanna eile	1.1	24,580	23,496
Caiteachas neamhairgid – measchosanna	1	3,136	3,015
Aistriú sócmhainní chuig Ranna eile	2.2	—	(7)
Glanchoistais an chláir	1	(3,329,189)	(2,005,282)
Iarmhéid ag 31 Nollaig		65,749	49,769

2.2 Sócmhainní caipitil

	Talamh agus foirgnimh	Gléasra, innealra agus mótarfheithicilí	Trealamh oifige agus TF	Troscán agus feistis	Sócmhainní caipitil atá á bhforbairt	Iomlán
	€000	€000	€000	€000	€000	€000
Ollsócmhainní						
Costas nó luacháil ag 1 Eanáir 2018	668	298	23,553	2,631	787	27,937
Breiseanna	—	53	1,112	12	1,237	2,414
Sócmhainní curtha in úsáid	—	—	124	—	(124)	—
Diúscairtí ^a	—	(24)	(5,382)	(971)	—	(6,377)
Costas nó luacháil ag 31 Nollaig 2018	668	327	19,407	1,672	1,900	23,974
Dímheas carntha						
Iarmhéid tosaigh ag 1 Eanáir 2018	49	206	21,538	2,412	—	24,205
Dímheas don bhliain	12	27	843	70	—	952
Dímheas ar dhiúscairtí	—	(24)	(5,382)	(971)	—	(6,377)
Dímheas carnach ag 31 Nollaig 2018	61	209	16,999	1,511	—	18,780
Glansócmhainní ag 31 Nollaig 2018^b	607	118	2,408	161	1,900	5,194
Glansócmhainní ag 31 Nollaig 2017	619	92	2,015	219	787	3,732

Nótaí ^a Diúscairtí sa ghnáthchúrsa gnó, diúscairtí a eascraíonn as cur i gcrích fardal mórshócmhainní mar chuid den bhainistíocht leanúnach ar shócmhainní na Roinne.

^b Aistríodh freagracht as feidhmeanna oidhreachta chuig an Roinn Cultúir, Oidhreachta agus Gaeltachta (RCOG) i 2011 agus lean an Roinn ar aghaidh ag taifeadadh shócmhainní TFC oidhreachta ar a clár go dtí 2013. Chuir an Roinn Tithíocht, Pleanála agus Rialtas Áitiúil (RTPRA) fardal cuimsitheach i gcrích de shócmhainní TFC RCOG i 2018 ag ionaid oidhreachta RCOG ar fud na tíre. Aithníodh 629 sócmhainn san fhardal, agus tá 380 díobh taifeadta fós ar chlár sócmhainní an RTPRA agus costas caipitilthe de €1.4m orthu. Iarradh ar an RCOG athbhreithniú a dhéanamh ar an bhfardal agus an dáta a dhearbhu um aistriú na 380 sócmhainn sin. Meastar go n-aistrefar na sócmhainní sin chuig RCOG i rith 2019.

2.3 Banc agus airgead tirim

ag 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
larmhéid PMG	18,799	20,541
larmhéideanna chuntas bainc	131	1,034
tráchtála agus airgead tirim		
	18,930	21,575

2.4 Stoic

ag 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Ábhair inchaite mheitéareolaíochta	55	72
Ábhar inchaite IT	29	29
Stáiseanóireacht	49	47
Ábhair ghlantacháin	6	2
Eile	10	6
	149	156

2.5 larmhéideanna dochair eile

ag 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Costais tuarastail in-fhorchúitithe	117	118
Scéim pasanna taistil inaisíochta	176	149
Costais taistil in-fhorchúitithe	9	7
Óinchistí	4	6
Míreanna dochair eile fionraí	771	368
	1,077	648

2.6 larmhéideanna sochair eile

ag 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Méideanna atá dlite don Stát		
Cáin Ioncaim	734	703
Árachas Sóisialach Pá-Choibhneasa	324	296
Cáin Bhreisluaicha	324	207
Cáin Shiarchoinneálach ar Sheirbhísí Gairmiúla	79	24
Ranníocaíochtaí pinsin	120	114
Géilleadh deonach pá	—	10
	1,581	1,354
Asbhaintí den phárolla arna gcoinneáil ar fionraí	207	217
An Ciste Forbraíochta Uirbí ^a	17,543	18,525
Míreanna sochair eile fionraí	670	738
	20,001	20,834

Nóta ^a (Féach Nóta 7.1).

2.7 Maoiniú glan ón Státhiste atá dlite

ag 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Barrachas le géilleadh	13,165	4,326
Deontas státhiste neamhtharraingthe	(13,159)	(2,937)
Maoiniú glan ón Státhiste atá dlite	6	1,389
Léirithe ag:		
Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	18,930	21,575
larmhéideanna dochair: fionraí	1,077	648
	20,007	22,223
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(1,581)	(1,354)
larmhéideanna sochair: fionraí	(18,420)	(19,480)
	(20,001)	(20,834)
	6	1,389

2.8 Ceangaltais

ag 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Ceangaltais dhomhanda		
Soláthar earraí agus seirbhísí	1,190	332
Clár deontas neamh-chaipitil	875,993	540,458
Clár deontas caipitil	1,024,676	882,433
	1,901,859	1,423,223
Clár deontas neamh-chaipitil		
	2018	2017
	€000	€000
larmhéid tosaigh	540,458	335,069
Deontais íoctha sa bhliain	(604,396)	(428,516)
Ceangaltais deontais nua	939,931	633,905
larmhéid deiridh	875,993	540,458
Clár deontas caipitil		
	2018	2017
	€000	€000
larmhéid tosaigh	882,433	292,700
Deontais íoctha sa bhliain	(1,184,873)	(650,842)
Ceangaltais deontais nua	1,327,116	1,240,575
larmhéid deiridh	1,024,676	882,433

Mórhionscadail chaipitil

	Caiteachas carnach go dtí 31 Nollaig 2017	Caiteachas i 2018	Ceangaltais tionscadal i mbliana ina dhiaidh sin	Saolré iomlán mheasta caiteachais ar thionscadal 2018	Saolré iomlán mheasta caiteachais ar thionscadal 2017
Tionscadail tithíochta	€000	€000	€000	€000	€000
Tógáil					
Comh-mhaoinithe^a					
Athchóiriú ar Halla na Prióireachta, Domhnach Míde, Baile Átha Cliath 13:					
- Údarás Áitiúil	10,288	—	—	10,288	10,288
- Roinn	13,489	3,764	20,660	37,913	37,913
	23,777	3,764	20,660	48,201	48,201
Cúirt Chnocán na Rós, Dún Laoghaire-Ráth an Dúin:					
- Údarás Áitiúil	1,628	3,785	—	5,413	1,628
- Roinn	3,918	2,288	304	6,510	10,295
	5,546	6,073	304	11,923	11,923
Páirc Mhic Gearailt, Dún Laoghaire-Ráth an Dúin:					
- Údarás Áitiúil	1,300	2,429	—	3,729	1,300
- Roinn	1,805	2,826	1,723	6,354	8,783
	3,105	5,255	1,723	10,083	10,083
Coimín an Ráschúrsa, Lusca (Céim 2.1) ^b :					
- Údarás Áitiúil	308	1,952	—	2,260	253
- Roinn	4,650	4,524	174	9,348	11,355
	4,958	6,476	174	11,608	11,608
St Aidan's, Gort an tSruháin, Tamhlacht:					
- Údarás Áitiúil	71	4,193	—	4,264	71
- Roinn	3,900	8,745	2,913	15,558	21,224
	3,971	12,938	2,913	19,822	21,295
Baile Baodáin, Ráth Fearnáin:					
- Údarás Áitiúil	69	803	—	872	69
- Roinn	134	9,349	2,476	11,959	12,762
	203	10,152	2,476	12,831	12,831
St. Cuthbert's, Cluain Dolcáin (Céim 1) Baile Átha Cliath Theas:					
- Údarás Áitiúil	18	60	—	78	—
- Roinn	—	1,449	10,683	12,132	—
	18	1,509	10,683	12,210	—

	Caiteachas carnach go dtí an 31 Nollaig 2017	Caiteachas i 2018	Ceangaltais tionscadal i mblíana ina dhiaidh sin	Saolré iomlán mheasta caiteachais ar thionscadal 2018	Saolré iomlán mheasta caiteachais ar thionscadal 2017
	€000	€000	€000	€000	€000
Maoinithe ag an Roinn					
Bóthar na Tulaí, Ceatharlach	—	—	11,995	11,995	11,995
Bóthar na hEaglaise, Co. Chorcaí	5,807	5,351	831	11,989	11,990
Sráid an Fhaoitigh, Co. Chorcaí	—	3,379	9,321	12,700	—
Carraig an Deagánaigh, An Tóchar, Cathair Chorcaí	2,419	3,550	11,260	17,229	—
Millín na Cuailí, Beanntraí, Contae Chorcaí	—	—	11,092	11,092	—
Radharc na Gréine (Ionad Teach na Gloine), Bóthar Mhuine Mheá - (Céim 1), Cathair na Gaillimhe	—	1,832	16,538	18,370	—
Lána Chill Bhríde, Bré, Co. Chill Mhantáin	135	8,707	8,266	17,108	—
Gort na Silíní, Baile Fhormaid/Bruach na Coille/Ráth Bhíle	315	12,061	7,497	19,873	15,255
Iomlán	50,254	81,047	115,733	247,034	155,181
Athghiniúint					
Teach Dolphin, Baile Átha Cliath 8:					
- Údarás Áitiúil	1,490	—	—	1,490	1,490
- Roinn	11,917	10,694	1,746	24,357	25,507
	13,407	10,694	1,746	25,847	26,997
Athghiniúint Chorcaí Céim 2, Cnoc an Aoine / Cnoc an Chuilinn, Cathair Chorcaí ^c	318	2,212	9,323	11,853	12,388
Sráid an Tiarna Éadbhard, Luimneach	16,900	443	2,129	19,472	19,472
Lárionad Limistéar Southill, Luimneach	10,534	193	275	11,002	11,002
Iomlán	41,159	13,542	13,473	68,174	69,859
Bonneagar					
Na Dugaí Theas, Co. Chorcaí	241	324	11,065	11,630	11,625
Droichead na Dothra, Cathair Bhaile Átha Cliath	117	10	11,686	11,813	11,813
Coill na Silíní, Dún Laoghaire Ráth an Dúin	9	118	11,265	11,392	11,392
Bóthar Dáileacháin Dhomhnach Bat, Fine Gall	512	3,339	6,769	10,620	11,625
Maigh Nuad, Co. Chill Dara	—	157	10,718	10,875	10,875
Baile Adaim, Co. Bhaile Átha Cliath	—	23	14,977	15,000	15,000
Iomlán	879	3,971	66,480	71,330	72,330

- Nótaí
- ^a Tá cuid de na tionscadail maoinithe i gcomhar ag an Roinn agus ag cistí dílse na n-údarás áitiúil ó choinníollacha Cánach Maoine Áitiúla (coinnítear 80% d'fháltais CMÁ i gceantar údarás áitiúil go háitiúil). Tá acmhainn ann do cheangaltais na Roinne a laghdú sna blianta atá le teacht má bhíonn na húdarás áitiúil ábalta a chuid cistí féin a úsáid ó choinneáil Chánach Maoine Áitiúla.
  - ^b Áirítear leis an ngné údarás áitiúil den fhigiúr €308,000 um chaiteachas carnach go dtí 31 Nollaig 2017 coigeartú de €55,000 maidir le 2016 a fágadh amach trí bhotún ó chuntas leithreasa 2017.
  - ^c Cuimsíonn an figiúr de €318,000 le haghaidh caiteachais charnagh suas le 31 Nollaig 2017 caiteachas de €148,000 le haghaidh 2017 móide caiteachas breise de €170,000 le haghaidh 2016 a fágadh amach trí bhotún ó chuntas leithreasa 2017.

Éagsúlachtaí suntasacha*Gort na Silíní*

Tháinig méadú €4.62 milliún ar iomlán an chaiteachais ionchais i ndáil leis an athchóiriú ar Halla na Silíní. Cuireadh 19 n-aonad breise leis an scéim i mí Iúil 2018, rud a thóg an gealltanais iomlán i leith na scéime go €19.87 milliún.

St Aidan's, Gort an tSrutháin, Tamhlacht:

Áiríodh le caiteachas iomlán measta 2017 don tionscadal seo €1.47 milliún a bhain le tionscadal ar leithligh arna chur i gcrích ar an láithreán céanna. Ní bhaineann caiteachas iomlán measta 2018 ach leis an tionscadal aonair ina bhfuil 85 aonad tithíochta agus mar gheall ar an gceartúchán sin tháinig laghdú de €1.47 milliún chun cinn.

Athghiniúint Theach Dolphin

Laghdaíodh an caiteachas iomlán measta don tionscadal sin faoi €1.15 milliún. Baineann sé sin leis an gcaiteachas breise de €1.15 milliún i 2016 a cuireadh leis an ngealltanais foriomlán don tionscadal iomlán i 2017. Bhí an coigeartú don chaiteachas breise ceart i 2017 ach níorbh cheart é a chur leis an ngealltanais iomlán foriomlán, seachas sin ba cheart é a bhaint d'fhigiúr reatha an tionscadail. Ceartaíodh é sin i 2018 tríd an ngealltanais foriomlán don tionscadal iomlán a laghdú faoi €1.15 milliún.

Athghiniúint Chorcaí Céim 2

Laghdaíodh an caiteachas iomlán measta maidir le Céim Athghiniúna Chorcaí Céim 2 tar éis an tairiscint dheireanach a fháil.

Bóthar Dáileacháin Dhomhnach Bat

Tháinig laghdú €1.0 milliún ar iomlán an chaiteachais ionchais i ndáil le tionscadal Bhóthar Dáileacháin Dhomhnach Bat tar éis tuairisc tairisceana a fháil ón údarás áitiúil.

2.9 Dlíteanais aibithe

ag 31 Nollaig	2018	2017
	€000	€000
Meastachán na ndlíteanais aibithe nár urscaoileadh ag deireadh na bliana	56	53

2.10 Dlíteanais theagmhasacha

Tá an Roinn páirteach i roinnt imeachtaí dlí ar feitheamh a d'fhéadfadh dlíteanais a ghiniúint, ag brath ar thoradh na dlíthíochta. Tá méid nó uainiú iarbhrí na ndlíteanais ionchasach neamhchinnte.

Nóta 3 Caiteachas Vóta

Anailís ar chaiteachas riaracháin

		2018		2017
		Soláthar sna meastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
i	Tuarastail, pána agus liúntais	46,771	43,903	40,338
ii	Taisteal agus cothú	1,171	1,195	1,180
iii	Oiliúint agus forbairt agus costais theagmhasacha	2,165	1,550	1,717
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide	1,187	781	790
v	Trealamh oifige agus seirbhísí seachtracha TF	10,557	7,122	4,916
vi	Costais áitreabh oifige	2,731	963	763
vii	Seirbhísí comhairleoireachta, athbhreithnithe ar luach ar airgead agus athbhreithnithe beartais	50	2	2
viii	Taighde (staitisticí agus eacnamaíocht)	125	57	—
		64,757	55,573	49,706

Éagsúlachtaí suntasacha

Rinneadh caiteachas riaracháin a chionroinnt ar fud na gclár, chun na costais iomlána cláir a léiriú. Seo a leanas achoimre ar na fáthanna le héagsúlachtaí suntasacha i gcaiteachas riaracháin (+/- 25% agus €100,000).

iii Oiliúint agus forbairt agus costais theagmhasacha

Soláthar sna meastacháin: €2.165 milliún, toradh: €1.550 milliún

Tharla an coigilteas de €615,000 ar chaiteachas oiliúna agus forbartha agus costais teagmhasacha mar nach ndeachaigh roinnt oiliúna meitéareolaíche a bhí beartaithe ar aghaidh agus gur cuireadh i bhfeidhm an córas nua One Learning, rud a laghdaigh go mór an costas as tairiscint do chúrsaí gearrálta TF agus bogscile don Roinn.

iv Seirbhísí poist agus teileachumarsáide

Soláthar sna meastacháin: €1.187 milliún, toradh: €781,000

Tharla an coigilteas €406,000 ar an gcaiteachas ar sheirbhísí poist agus teileachumarsáide mar gur cuireadh tionscadal sheirbhísí gutha ar athló agus gur gnách go mbíonn na seirbhísí sin faoi thionchar éilimh agus d'fhéadfadh siad bheith deacair a mheas.

v Trealamh oifige agus seirbhísí seachtracha TF

Soláthar sna meastacháin: €10.557 milliún, toradh: €7.122 milliún

Bhí an coigilteas €3.435 milliún ar an gcaiteachas ar threalamh oifige agus ar sheirbhísí seachtracha TF mar gheall ar líon tionscadal, go príomha an Tionscadal um Nuachóiriú agus Uathobriú na hEitlíochta (TNUE) atá á chur chun feidhme ag Met Éireann, nach raibh ag dul chun cinn chomh gasta agus mar a rabhthas ag súil leo.

vi Costais áitreabh oifige

Soláthar sna meastacháin: €2.731, toradh: €963,000

Bhí an coigilteas €1.768 milliún ar an gcaiteachas ar chostais áitreabh oifige mar gheall ar mhoill ar roinnt oibreacha athchóirithe oifige agus coigiltis éifeachtúlachta ar chostais téimh agus soilse.

Clár A Tithíocht

		2018		2017
		Soláthar sna meastacháin		Toradh
		€000	€000	€000
A.1	Riarachán - pá		13,989	13,214
A.2	Riarachán – neamhphá		4,159	1,877
A.3	Tithíocht údaráis áitiúil			
	<i>Bunaidh</i>	1,111,930		
	<i>Forlontach</i>	120,000		
			1,231,930	1,331,013
A.4	Tithíocht dheonach agus comharthíocht		257,756	259,238
A.5	Tacaíochtaí cuimsithe tithíochta		132,655	150,688
A.6	Athbheochan eastát - feabhsuithe tithíochta sóisialta		128,080	121,545
A.7	Deontais tithíochta príobháidí		53,000	49,244
A.8	Fóirdheontais agus liúntais		4,600	2,839
A.9	Ciste Bonneagair		75,000	6,888
A.10	Seirbhísí eile		47,030	47,130
			1,948,199	1,983,676
				1,323,164

Éagsúlachtaí suntasacha

San iomlán, bhí an caiteachas maidir le Clár A €155.477 milliún ní b'ísle ná an méid ar soláthraíodh ina leith. Bhí tearc-chaitheamh €3.057 milliún ann a bhain le caiteachas riaracháin a míníodh cheana féin agus bhí iarmhéid na difríochta, tearc-chaitheamh €158.534 milliún, mar gheall ar an méid seo a leanas go príomha:

A.3 Tithíocht údaráis áitiúil

Soláthar sna meastacháin: €1.112 billiún, toradh: €1.331 billiún

Cuimsítear san fhotheideal meastachán forlontach de €120 milliún, a bhí riachtanach i ngeall ar fhorbairt shuntasach an mhóimintim ar chlár caipitil tithíochta na n-údarás áitiúil. Bhí an méadú €219.083 milliún (€99.083 milliún agus €120 milliún) ar an gcaiteachas i gcoibhneas leis an soláthar sna meastacháin de €1.112 billiún mar gheall ar an méid seo a leanas:

Mar chuid de Phlean Gníomhaíochta ag Atógáil Éireann bhí caiteachas caipitil breise €249 milliún ag údaráis áitiúla, go príomha ar éadálacha úra faoin gClár Infheistíochta Tithíochta Sóisialta. Leis an gcaiteachas ó fhotheideal A.3 rinneadh 3,847 teach a sheachadadh i 2018 i gcomparáid leis an sprioc de 2,699 don bhliain.

Tabhaíodh caiteachas breise de €9 milliún faoin Scéim Cóiríochta Cíosa (SCC) mar gheall ar an méadú ar chostais cíosa.

Tháinig coigilteas de €24.7 milliún chun cinn faoin scéim um Íocaíocht Cúnaimh Tithíochta (ICT) mar gheall go raibh cion ní b'airde lasmuigh de limistéar Bhaile Átha Cliath ná mar a bhíodhas ag súil leis – mar sin, ar chostais níos ísle; bhí aistrithe ón bhForlónadh Cíosa go ICT i mBaile Átha Cliath ní ba mhoille ná mar a bhíodhas ag súil leis; agus bhí an ráta imeachta ón scéim ní b'airde ná mar a bhíodhas ag súil leis.

Bhí coigilteas breise de €14.2 milliún faoin gClár Caiteachais Reatha ar Thithíocht Shóisialta mar go raibh an t-éileamh ar aonaid nua le léasú faoin scéim ní b'airde ná mar a bhíodhas ag súil leis.

A.5 Tacaíochtaí cuimsithe tithíochta

Soláthar sna meastacháin: €132.655 milliún, toradh: €150.688 milliún

Bhí an méadú €18.033 milliún ar an gcaiteachas i gcoibhneas leis an soláthar sna meastacháin mar gheall ar an méid seo a leanas:

Tháinig caiteachas breise de €23 milliún chun cinn mar gheall ar éilimh mhéadaithe ar seirbhísí easpa dídine amhail soláthar cóiríochta éigeandála. Mar shampla, do mhí na Nollag 2018 bhí 9,753 duine ar an iomlán áitithe sna socrúithe cóiríochta éigeandála éagsúla arna maoiniú ag na húdaráis tithíochta; b'ionann an figiúr coibhéiseach a taifeadh i mí na Nollag 2017 agus 8,587. Agus cosc curtha san áireamh, d'imigh 5,135 duine fása ó easpa dídine go tionóntachtaí neamhspleácha i 2018.

Tháinig coigilteas de €4.9 milliún chun cinn ar chóiríocht don lucht taistil mar go raibh dul chun cinn i leith seachadta níos moille ná mar a bhíodhas ag súil leis.

A.6 Athbheochan eastát - feabhsuithe tithíochta sóisialta

Soláthar sna meastacháin: €128.080 milliún, toradh: €121.545 milliún

Bhí an coigilteas €6.535 milliún ar an gcaiteachas i gcoibhneas leis an soláthar sna meastacháin mar gheall ar an méid seo a leanas:

Tháinig coigilteas de €29.1 milliún chun cinn ar an Tionscnamh um Dheisiú agus Léasú Aonad Folamh mar gheall ar an scéim a bheith faoi thionchar éilimh agus mar go raibh seachadadh faoin scéim ní b'isle ná mar a bhíodhas ag súil leis. Rinneadh athbheithniú ar oibriú na scéime i gcomhthéacs an athbheithnithe ghinearálta ar Atógáil Éireann agus rinneadh roinnt athruithe d'fhonn í a dhéanamh níos tarraingtí d'úinéirí chun cabhrú le méadú ar ghlacadh léi agus ar sheachadadh.

Caitheadh €22.6 milliún breise maidir le tionscadail athghiniúna mar thoradh ar chur go mór le gníomhaíocht an chláir, lena áiríodh ar thionscadail mhóra mar Theach Dolphin, Baile Átha Cliath agus clár athghiniúna Luimnigh.

A.7 Deontais tithíochta príobháidí

Soláthar sna meastacháin: €53 milliún, toradh: €49.244 milliún

Bhí an coigilteas de €3.756 milliún ar an gcaiteachas i gcoibhneas leis an soláthar sna meastacháin mar gheall ar an scéim deontas tithíochta faoi thionchar éilimh agus go raibh sé deacair leibhéal beacht tharraingt anuas an mhaoinithe a thuar. Bhí na deontais aonair ó €254 go €24,000 agus focadh os cionn 9,400 in 2018.

A.8 Fóirdheontais agus liúntais

Soláthar sna meastacháin: €4.6 milliún, toradh: €2.839 milliún

Bhí an coigilteas €1.761 milliún sa chaiteachas i gcoibhneas leis an soláthar sna meastacháin mar gheall ar líon iarratas ó thithe incháilithe faoi na scéimeanna Tithíochta Inacmhainne agus Úinéireachta Comhroinnte.

A.9 *Ciste Bonneagair*

Soláthar sna meastacháin: €75 milliún, toradh: €6.888 milliún

Baineann an meastachán leis an gCiste Bonneagair Áitiúil um Sheachadadh Tithíochta a Ghníomhachtú (LIHAF), atá le bonneagar poiblí as an láithreán a sholáthar chun blocáil ar bhonneagar criticiúil a mhaolú agus dlús a chur faoi sheachadadh na tithíochta i bpríomhlimistéir agus i láithreáin forbartha agus leis an gCiste um Láithreáin le Seirbhísí (SSF) atá le bonneagar a sholáthar ar chulsoláthairtí talún údaráis áitiúil chun soláthar tithíochta inacmhainne a éascú.

Bhí an coigilteas €68.112 milliún ar an gcaiteachas i gcoibhneas leis an soláthar sna meastacháin mar gheall ar chaiteachas ar na 30 tionscadal LIHAF nár réadaíodh chomh gasta agus rabhthas ag súil leis. Ag tús 2018, bhí go leor de na tionscadail LIHAF ag an gcéim deartha nuair a bhíonn costais measartha agus nuair is gnách nach mbíonn i gceist agus táillí deartha agus comhairleoireachta. Meastar go méadóidh caiteachas go suntasach i 2019 agus tionscadail ag bogadh ar aghaidh chuig céim na tógála.

Seoladh an scéim SSF i mí an Mheithimh 2018 trí ghairmeacha a eisiúint le haghaidh tograí ar údaráis áitiúla agus i mí na Nollag tugadh faomhadh do 10 dtionscadal. Níor tabhaíodh aon chostais i 2018 agus meastar go luasóidh tarraingt aníos i 2019. Rinneadh coigiltis a leithdháileadh ar chlár thithíochta eile.

Clár B Seirbhísí Uisce

		2018		2017
		Soláthar sna meastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
B.1	Riarachán - pá	7,350	5,626	4,958
B.2	Riarachán – neamhphá	1,713	1,388	1,097
B.3	Clár cáilíochta uisce	22,457	13,747	11,823
B.4	Clár uisce tuaithe	44,000	39,121	15,351
B.5	Imeall trá	5,310	1,087	715
B.6	Uisce Éireann	1,100,000	1,100,000	291,535
B.7	Údarás áitiúla	16,500	13,001	—
B.8	Deisiú luaidhe/bonneagar arna sholáthar ag forbróir	4,000	47	132
B.9	Comhlacht Comhairleach Uisce	420	—	—
B.10	Seirbhísí eile	34	—	426
		1,201,784	1,174,017	326,037

Éagsúlachtaí suntasacha

Ar an iomlán, b'ionann an caiteachas maidir le Clár B agus €27.767 milliún níos b'íse ná an méid ar soláthraíodh ina leith. Bhain €2.049 milliún de sin le caiteachas riaracháin a míníodh cheana féin agus bhí iarmhéid na difríochta, tearc-chaitheamh €25.718 milliún, mar gheall ar an méid seo a leanas go príomha:

B.3 Clár cáilíochta uisce

Soláthar sna meastacháin: €22.457 milliún, toradh: €13.747 milliún

Bhí an coigilteas €8.710 milliún ar an gcaiteachas i gcoibhneas leis an soláthar sna meastacháin mar gheall ar an méid seo a leanas:

Tháinig coigilteas €5.35 milliún chun cinn mar gheall ar earcaíocht mheasta an Fhoireann Measúnaithe Abhantraí (35 eolaí ag a bhfuil raon leathan de shaineolas teicniúil) ag Oifig Chlár Uisce na n-Údarás Áitiúil chun Clár Bainistíochta Abhantraí na hÉireann 2018-2021 a chur i bhfeidhm agus chun tacú le gníomhaíochtaí leanúnacha i ndáil le Creat-Treoir Uisce an AE in Éirinn.

Tháinig coigilteas breise de €1.23 milliún chun cinn mar gur cuimsíodh sa Phlean Bainistíochta Abhantraí a foilsíodh i mí Aibreáin 2018 anailís eacnamaíoch ar úsáid uisce, a chiallaigh nach ndeachthas ar aghaidh le clár beartaithe um anailís agus thaighde ar úsáid uisce. Ina theannta sin, níor réadaíodh caiteachas a bhí beartaithe um chúnamh le hiarratas a dhréachtú do Thionscadal Comhtháite LIFE ar théama a bhain le cáilíocht uisce mar nach raibh sé clúdaithe ag maoiniú cúnaimh theicniúil a fuarthas ón AE.

Tháinig coigilteas breise eile de €2.12 milliún chun cinn ar chlár INTERREG V an AE (Bearta Comhshaoil) toisc nár tionóladh an próiseas roghnúcháin tionscadal go dtí 2017 agus dá bhrí sin nach raibh neart dul chun cinn déanta maidir le cuid mhór de na tionscadail ionas go bhféadfaí maoiniú a tharraingt aníos mar a bhí measta i 2018.

B.4 Clár uisce tuaithe

Soláthar sna meastacháin: €44 milliún, toradh: €39.121 milliún

Bhí an coigilteas €4.879 milliún ar an gcaiteachas i gcoibhneas leis an soláthar sna meastacháin mar gheall ar chaiteachas ní b'ísle ná mar a bhí measta ar thionscadail chaipitil áirithe. Chun aistriú ó mhaoiniú bliantúil an uisce tuaithe chuig an gclár ilbhliantúil 2016-2018 ba ghá athruithe suntasacha a dhéanamh ar ord tosaíochta tionscadal agus chórais mheasúnaithe agus mar sin ní dheachaigh tionscadail áirithe ar aghaidh chomh tapa agus a bhíothas ag súil leis.

B.5 Imeall trá

Soláthar sna meastacháin: €5.310 milliún, toradh: €1.087 milliún

Bhí an coigilteas €4.223 milliún sa chaiteachas i gcoibhneas leis an soláthar sna meastacháin mar gheall nach ndeachaigh tionscnaimh chun chur chun feidhme na Treorach Réimse um Straitéis Mhuirí a chur chun cinn mar a bhí beartaithe agus bhí costais na luachála agus teagmhais riachtanacha níos lú ná mar a bhí tuartha.

B.7 Údaráis áitiúla

Soláthar sna meastacháin: €16.5 milliún, toradh: €13.001 milliún

Bhí an t-easnamh €3.499 milliún ar an gcaiteachas i gcoibhneas leis an soláthar sna meastacháin mar gheall ar chaiteachas ní b'ísle mar gheall ar ghá ní b'ísle ná mar a bhí measta le hiasachtaí oidhreachta sheirbhísí uisce a fhorchúiteamh a bhí ag údaráis áitiúla agus costais mhaoinithe éagsúla na n-iasachtaí. Ina theannta sin, bhí caiteachas ag údaráis áitiúla ar oibriú an Oifig um Aistriú Seirbhísí Uisce agus maidir le hobair ar shócmhainní seirbhísí uisce a aistriú chuig Uisce Éireann níos lú ná mar a bhíothas ag súil leis.

B.8 Deisiú luaidhe/bonneagar arna sholáthar ag forbróir

Soláthar sna meastacháin: €4 milliún, toradh: €47,000

Ba í an phríomhchúis leis an easnamh de €3.953 milliún ar an gcaiteachas i gcoibhneas leis an soláthar sna meastacháin ná nach ndeachthas ar aghaidh, mar a bhí measta, i 2018 leis an gclár um bonneagar sheirbhísí uisce arna cur ar fáil ag an bhforbróir tar éis gur cuireadh i gcrích an scéim phiolótach rathúil i 2017. Baineadh amach coigilteas breise ar Scéim na nDeontas um Dheisiú Luaidhe Tí ar scéim é faoi thionchar éilimh agus dá bhfuil caiteachas deacair a thuar.

B.9 Comhlacht Comhairleach Uisce

Soláthar sna meastacháin: €420,000; toradh: Nialas

Tharla an coigilteas €420,000 ar an gcaiteachas i gcoibhneas leis an soláthar sna meastacháin mar nach raibh an Comhlacht Comhairleach Uisce bunaithe go dtí an 1 Meitheamh 2018 agus nár tugadh próiseas na gceapachán poiblí i ndáil le comhaltaí deireanacha an bhoird chun críche go dtí mí na Nollag 2018.

Clár C Rialtas Áitiúil

		2018		2017	
		Soláthar sna meastacháin		Toradh	
		€000	€000	€000	
C.1	Riarachán - pá		6,873	9,225	8,572
C.2	Riarachán – neamhphá		1,649	2,288	1,605
C.3	An Ciste Rialtais Áitiúil		124,800	124,800	365,300
C.4	Seirbhísí dóiteáin agus éigeandála		10,300	11,958	11,828
C.5	Toghchóras		2,223	585	81
C.6	Seirbhísí eile				
	<i>Bunaidh</i>		245		
	<i>Forlíontach</i>		9,999		
			10,244	9,937	303
			156,089	158,793	387,689

Éagsúlachtaí suntasacha

San iomlán, bhí an caiteachas maidir le Clár C €12.703 milliún níos mó ná an méid ar soláthraíodh ina leith. Bhí tearc-chaitheamh €2.991 milliún ann a bhain le caiteachas riaracháin a míníodh cheana féin agus bhí iarmhéid na difríochta, tearc-chaitheamh €9.712 milliún, mar gheall ar an méid seo a leanas go príomha:

C.4 Seirbhísí dóiteáin agus éigeandála

Soláthar sna meastacháin: €10.3 milliún, toradh: €11.958 milliún

Bhí an méadú €1.658 milliún ar an gcaiteachas i gcoibhneas leis an soláthar sna meastacháin mar gheall go ndeachaigh ar líon stáisiún dóiteáin agus ionad oiliúna úr chun cinn níos gaiste ná mar a rabhthas ag súil leis.

C.5 Toghchóras

Soláthar sna meastacháin: €2.223 milliún, toradh: €585,000

Baineann feidhm toghchórais na Roinne le beartas agus reachtaíocht maidir le gnéithe riaracháin an chórais toghcháin. Tháinig coigilteas €1.638 milliún i gcoibhneas leis an soláthar sna meastacháin chun cinn go príomha mar gheall ar an mbille costas a d'eascair as Ordú Cúirte i ndiaidh dúshlán dlíthiúil i leith Reifreann na Leanaí 2012 nár tugadh chun críoch ag Oifig an Phríomh-Aturnae Stáit. Ina theannta sin, ní dheachaigh an Tionscadal um Nuachóiriú Chlár na dToghthóirí chomh tapa agus a bhíodhas ag súil leis i 2018.

C.6 Seirbhísí eile

Soláthar sna meastacháin: €245,000, toradh: €9.937 milliún

Cuimsíonn an fotheideal seo meastachán forlíontach de €9.999 milliún chun tacú leis an bhfreagairt bhainteach le haimsir chrua, na hoibreacha glantacháin agus deisiúcháin ag údarais áitiúla tar éis Stoirm Emma go luath i 2018.

Clár D Pleanáil

		2018		2017
		Soláthar sna meastacháin		Toradh
		€000	€000	€000
D.1	Riarachán – pá	6,298	3,767	2,207
D.2	Riarachán – neamhphá	1,823	434	538
D.3	An Bord Pleanála	17,244	17,514	16,960
D.4	Binse Pleanála	3,745	4,322	11,443
D.5	Oifig an Rialálaí Pleanála	1,400	258	—
D.6	Beartas um pleanáil	360	550	334
D.7	Réamhphleanáil	250	247	544
D.8	Mo Phlean	210	121	142
D.9	Athghiniúint/athnuachan uirbeach	10,000	—	—
D.10	Scéim lacáiste ranníocaíochtaí forbartha	6,000	6,685	—
D.11	Suirbhéireacht Ordanáis Éireann ^a	15,593	15,593	—
D.12	Seirbhísí eile	110	29	98
D.13	An Ghníomhaireacht Forbartha Talún			
	<i>Bunaidh</i>	—		
	<i>Forlíontach</i>	1		
			1	254
		63,034	49,774	32,266

Nóta ^a Tugadh cuntas i leith an fhotheidil seo i 2017 i Vóta 24 an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais. Ba é an caiteachas i 2017 ná €15.593 milliún.

Éagsúlachtaí suntasacha

Ar an iomlán, b'ionann an caiteachas maidir le Clár D agus €13.259 milliún ní b'ísle ná an méid ar soláthraíodh ina leith. Bhain €3.92 milliún de sin le caiteachas riaracháin a míníodh cheana féin agus bhí iarmhéid na difríochta, tearc-chaitheamh €9.339 milliún, mar gheall ar an méid seo a leanas go príomha:

D.4 Binse Pleanála

Soláthar sna meastacháin: €3.745 milliún, toradh: €4.322 milliún

Bhí an méadú €577,000 i gcoibhneas leis an soláthar sna meastacháin mar gheall ar mhaoiniú dlíthiúil a theastaigh chun costais dhlíthiúla tríú páirtí a d'eascair as obair an Bhinse Pleanála a íoc. Féach Nóta 6.1 – Coistí agus Coimisiúin agus Fiosrúcháin Speisialta le haghaidh eolais bhreise.

D.5 Oifig an Rialálaí Pleanála

Soláthar sna meastacháin: €1.4 milliún, toradh: €258,000

Bhí an coigilteas €1.142 milliún i gcoibhneas leis an soláthar sna meastacháin mar gheall go raibh moill le hachtú an Bille um Pleanáil agus Forbairt (Arna Leasú) 2018, lena bhforáiltear don bhonn reachtúil um bunú Oifig an Rialálaí Pleanála agus mar sin nár sannadh aon fhoireann chun na gníomhaireachta i 2018. Táthar ag súil go mbunófar Oifig an Rialálaí Pleanála i 2019.

D.6 *Beartas um pleanáil*

Soláthar sna meastacháin: €360,000 toradh: €550,000

Bhí an méadú €190,000 ar an gcaiteachas i gcoibhneas leis an soláthar sna meastacháin mar gheall ar chostais nach raibh súil le i ndáil le dhá phróiseas trasteorann um chomhairliúchán poiblí ar stáisiún cumhachta núicléiche beartaithe sa RA (Hinkley Point C agus Wylfa Newydd) agus ar dhréachtú na Rialachán ar Mheasúnú Tionchair Timpeallachta.

D.9 *Athghiniúint/athnuachan uirbeach*

Soláthar sna meastacháin: €10 milliún; toradh: Nialas

Is é an fáth leis an gcoigilteas de €10 milliún i ndáil leis an soláthar sa mheastachán ná go bhfuiltear chun an Scéim Athnuachana Uirbí a athbheithniú tar éis gur fógraíodh Tionscadal Éire 2040 i bhFeabhra 2018, a chuimsíonn Ciste nua um Athnuachan agus Forbairt Uirbeach (URDF) ar luach €2 billiún lena ngabhann cuid mhór de na critéir a bhí ag gabháil leis an Scéim Athnuachana Uirbí mar a bhí samhlaíthe ar dtús. Fógraíodh faomhadh do 88 dtionscadal faoin URDF i Samhain 2018. Déanfar an Scéim Athnuachana Uirbí chun dúbailt laistigh den URDF a sheachaint.

D.10 *Scéim lacáiste ranníocaíochtaí forbartha*

Soláthar sna meastacháin: €6 milliún, toradh: €6.685 milliún

Bhain an scéim lacáiste le limistéir údaráis áitiúil Bhaile Átha Cliath agus Chorcaí maidir le forbairtí tithíochta a chomhlíonann critéir incháilitheachta áirithe. Bhí sé mar aidhm leis aonaid tithíochta a sholáthar ar phraghsanna réasúnta. Ba í an phríomhchúis leis an méadú €685,000 milliún ar an gcaiteachas i gcoibhneas leis an soláthar sna meastacháin ná aschur ní b'airde faoin scéim ná mar a bhí measta; seachadadh 791 aonad faoin scéim.

D.13 *An Ghníomhaireacht Forbartha Talún*

Soláthar sna meastacháin: Nialas, toradh: €254,000

Fotheideal nua ab ea sin a cruthaíodh i 2018 mar chuid den mheastachán forlíontach tar éis go ndearnadh ordú bunaithe don Ghníomhaireacht Forbartha Talún (GFT) nua ar 13 Meán Fómhair 2018 (I.R. Uimh. 352/2018). Bhí caiteachas 2018 ceaptha le tacú le costais riaracháin agus oibriúcháin tosaigh an GFT.

Clár E Met Éireann

		2018		2017
		Soláthar sna meastacháin	Toradh	Toradh
		€000	€000	€000
E.1	Riarachán - pá	12,261	12,071	13,682
E.2	Riarachán – neamhphá	8,642	5,683	4,123
E.3	Sintús le hEagraíochtaí Idirnáisiúnta Méadreolaíochta	3,000	3,000	197
E.4	Seirbhís réamhaisnéise agus rabhaidh tuilte	875	165	—
		24,778	20,919	18,002

Éagsúlachtaí suntasacha

Ar an iomlán, b'ionann an caiteachas maidir le Clár E agus €3.859 milliún ní b'isle ná an méid ar soláthraíodh ina leith. Bhain €3.149 milliún de sin le caiteachas riaracháin a míníodh cheana féin agus bhí iarmhéid na difríochta, tearc-chaitheamh €710,000, mar gheall ar an méid seo a leanas go príomha:

E.4 Seirbhís réamhaisnéise agus rabhaidh tuilte

Soláthar sna meastacháin: €875,000 toradh: €165,000

Ba í an chúis leis an gcoigilteas €710,000 ar an gcaiteachas i gcoibhneas leis an soláthar ná nach ndeachthas ar aghaidh chomh tapa agus a bhíodhas ag súil leis le seirbhís réamhaisnéise agus rabhaidh tuilte a bhunú.

Nóta 4 Fáltais

4.1 Leithreasaí-i-gcabhair

	2018		2017
	Measta €000	Réadaithe €000	Réadaithe €000
1 Táillí iníochta ag údaráis áitiúla, srl., chun a gcuid cuntas a iniúchadh	1,885	2,101	2,379
2 Fáltas ón gCiste Árachais Shóisialaigh i ndáil le háitribh áitithe maidir le hÁrachas Sóisialta (An tAcht Leasa Shóisialaigh (Comhdhlúthú) 2005)	741	741	741
3 Fáltais Met Éireann	10,530	10,094	11,293
4 Fáltais ilghnéitheacha	200	105	46
5 Fáltais imeall trá	2,100	1,460	2,233
6 SOÉ	390	380	—
7 Fáltais ó asbhaint a bhain le pinsean ar luach saothair na seirbhíse poiblí	47,420	54,845	47,437
	63,266	69,726	64,129

Éagsúlachtaí suntasacha

Ar an iomlán, b'ionann na leithreasaí-i-gcabhair agus €6.46 milliún níos mó ná an méid a bhí measta.

Tá míniúcháin ar na difríochtaí leagtha amach thíos:

- Táillí iníochta ag údaráis áitiúla, srl., chun a gcuid cuntas a iniúchadh*
Soláthar sna meastacháin: €1.885 milliún, toradh: €2.101 milliún
Bhí an méadú €216,000 mar gheall go n-eisítear éilimh ar tháillí iniúchóireachta ar bhonn leanúnach de réir mar a chuirtear iniúchtaí i gcrích agus go raibh ioncam ní b'airde ná mar a bhíodhas ag súil leis i 2018.
- Fáltais imeall trá*
Soláthar sna meastacháin: €2.1 milliún, toradh: €1.460 milliún
Bhí an méadú €640,000 mar gheall go bhfuil sé deacair fáltais imeall trá a thuar go hiontaoifa.
- Fáltais ó asbhaint a bhain le pinsean ar luach saothair na seirbhíse poiblí*
Soláthar sna meastacháin: €47.420 milliún, toradh: €54.845 milliún
Ba í an phríomhchúis leis an méadú de €7.425 milliún ná déaduchtuithe bainteach le pinsin a bhí fós le baint le haghaidh 2017 agus a fuarthas i 2018 agus ná go raibh tráth fháltais 2018 níos tapa ná mar a bhíodhas ag súil leis. I 2017, bhí deacrachtaí maidir le méid agus tráth na bhfáltais sin a thuar mar gurbh é sin an chéad uair gur chuimsigh an focheanteideal sin fáltais um déaduchtuithe bainteach le pinsin i dtaobh níos mó ná 27,000 fostaí údaráis áitiúil.

4.2 Fáltais bhreise le híoc leis an Stáitchiste

	2018	2017
	€000	€000
Iarmhéid ag 1 Eanáir	—	—
Uisce Éireann - aisíocaíocht fóirdheontais neamhúsáidte ó 2017 ^a	1,236	—
Cistiú Forbartha Réigiúnaí na hEorpa	787	—
Íocaíocht faoin Acht um Réiteach Piríte 2013	306	664
Fuascailt tionscadal arna mhaoiniú faoin Scéim Dheonach Chúnamh um Chaipiteal Tithíochta ^b	298	1,390
Aisíocaíocht faoi Chlár an Údaráis Áitiúil um Infheistíocht i dTionscadal Áitiúil (SHIP)	107	—
Ranníocaíochtaí pinsin an Bhoird um Thionóntachtaí Cónaithe	47	46
Aisíocaíocht um maoiniú do Chlár Forbartha Áitiúil agus Pobail (CFÁP) nár caitheadh an bhliain roimhe sin	—	175
Aistriú chuig an Stáitchiste	(2,781)	(2,275)
Iarmhéid ag 31 Nollaig	—	—

Nótaí ^a Tá an €1.236 milliún faighte i dtaobh fóirdheontais neamhchaite ó Uisce Éireann a íocadh leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe ag an Roinn i rith na bliana. Íocadh €6.1 milliún breise i dtaobh phróiseas aisíocaíochta an mhuirear uisce tí go díreach leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe ag Uisce Éireann.

^b I rith 2018, d'eascair €298,309 d'fháltais bhreise an Stáitchiste a géilleadh don Stáitchiste ó aisíocaíocht cistí i dtaobh deontas a rinneadh sna blianta roimhe faoin Scéim Cúnaimh Chaipitil. Faoin Scéim Cúnaimh Chaipitil, réamhíoc údaráis áitiúla iasachtaí le comhlachtaí tithíochta faofa chun cabhrú le costais chaipitil. Chun cáiliú do na hiasachtaí sin ní mór do na CTFanna tithíocht a sholáthar do dhaoine scothaosta, dhaoine gan dídean, daoine faoi mhíchumas, nó daoine eile faoi mhíbhuntáiste a aithníodh go raibh acu le tithíocht.

Nóta 5 Líon foirne agus Luach Saothair

5.1 Líon fostaithe (coibhéisí lánaimseartha)

	2018	2017
Líon foirne ag deireadh na bliana (coibhéisí lánaimseartha)		
Roinn	719	656
Gníomhaireachtaí ^a	592	373
	1,311	1,029

Nótaí ^a Áirítear leis an Bord Pleanála, An Gníomhaireacht Tithíochta & Pobal Inbhuanaithe, an Gníomhaireacht Airgeadais Tithíochta, An Gníomhaireacht Bainistíochta Rialtais Áitiúil, Suirbhéireacht Ordanáis Éireann agus an Bord um Thionóntachtaí Cónaithe.

5.2 Pá

	2018	2017
Foireann na Roinne	€000	€000
Pá	39,157	35,716
Scaoilíocaíochtaí/íocaíochtaí iomarcaíochta	—	41
Liúntais le haghaidh ard-dualgais, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	303	257
Liúntais eile	1,674	1,611
Ragobair	545	504
ÁSPC an Fhostóra	2,746	2,364
Pá iomlán^a	44,425	40,493

Nótaí ^a Leithdháiltear na figiúir iomlána phá ar fud na gclár A go E.

5.3 Liúntais agus íocaíochtaí ragoibre ^a

	Líon na bhfaighteoirí	Faighteoirí a fuair €10,000 nó níos mó	Íocaíocht aonair iomlán is airde	
			2018	2017
			€	€
Ard-dualgais, dualgais speisialta nó dualgais bhreise	85	11	20,597	18,038
Liúntais eile	134	73	27,060	28,021
Ragobair	122	18	28,317	26,012
Luach saothair breise i níos mó ná catagóir amháin	101	77	45,755	39,755

Nótaí ^a Baineann na sonraí pá, liúntais agus luacha saothair eile thuasluaite le foireann na Roinne a íocadh go díreach ón Vóta faoi chlár A go E. Tá faisnéis mhionsonraithe maidir le líon agus pá na bhfostaithe i gcás gníomhaireachtaí na Roinne ar fáil ó na tuarascálacha bliantúla iomchuí nó go díreach ó na gníomhaireachtaí atá i gceist.

5.4 Socruithe luach saothair eile

Rinneadh naonúr státseirbhíseach a d'éirigh as agus a raibh pinsin státseirbhíse á bhfáil acu a athfhostú ar bhonn táille ar chostas iomlán €50,303. Bhí na híocaíochtaí sin ar aon dul le prionsabail an Achta um Sheirbhísí Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile) 2012.

Áirítear leis an gcuntas sin caiteachas de €266,732 i dtaobh ceathrar oifigeach a bhí ag seirbheáil lasmuigh den Roinn le haghaidh na bliana go léir nó cuid den bhliain 2018 agus a d'íoc an Roinn a gcuid tuarastal.

5.5 Ró-íocaíochtaí párolla

Ba é €30,716 an méid ró-íocaíochtaí a bhí i gceist i dtaobh 29 nduine aonair (2017: €37,979 i ndáil le 35 dhuine aonair). As sin, tá pleananna aisghabhála i bhfeidhm ag €9,568 maidir le 8 daoine aonair (2017: €13,577, 8 daoine aonair).

Aistríodh plean um aisghabháil ró-íocaíochta, i dtaobh duine amháin, ar luach €1,767 chuig an Roinn Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil i gcaitheamh na bliana.

Nóta 6 Ilghnéitheach

6.1 Coistí agus coimisiúin agus fiosrúcháin speisialta

	Bliain an cheapacháin	Caiteachas carnach go deireadh 2018 €000	2018 Caiteachas €000	2017 Caiteachas €000
Binse fiosrúcháin ar nithe agus íocaíochtaí áirithe planála	1997	135,540	4,322	11,443

Nóta B'ionann an caiteachas go deireadh na bliana 2018 agus €135.5 milliún. Beidh tuilleadh íocaíochtaí a bhaineann leis an mBinse Fiosrúcháin ar nithe agus íocaíochtaí áirithe planála le hóc. Ní féidir costais deiridh a chinneadh go dtí go gcinneadh costais dlí tríú páirtí i leith na tréimhse ó 2002. Ar bhonn meastachán Binse agus ar bhonn caiteachais go deireadh na bliana 2018, d'fhéadfadh costais bhreise €12.5 milliún teacht aníos, a bhaineann go príomha le hionadaíocht dhlíthiúil tríú páirtí.

6.2 Cúiteamh agus costais dhlíthiúla

	Líon na gcásanna	Costais dlí íochta ag an Roinn €000	Cúiteamh a dámhadh €000	Costais dhlíthiúla dámhadh €000	2018 Iomlán €000	2017 Iomlán €000
Éilimh a rinne fostaithe	1	—	—	7	7	21
Éilimh ó bhaill den phobal	3	—	—	431	431	639
		—	—	438	438	660

6.3 Ús ar íocaíochtaí déanacha

	2018 €000	2017 €000
Iomlán na n-íocaíochtaí úis	3	4

6.4 Maoiniú ón gCrannchur Náisiúnta

	2018		2017
	Meastachán €000	Toradh €000	Toradh €000
Fotheideal			
A.4 Tithíocht dheonach agus comharthithíocht	500	270	107
A.7 Deontais tithíochta príobháidí	7,508	7,508	6,859
	8,008	7,778	6,966

Tá sonraí ar fáil ar shuíomh gréasáin na Roinne ag:

<http://www.housing.gov.ie/corporate/finance/national-lottery-funding/national-lottery-funding>

6.5 Maoiniú ón AE

Áirítear ar an toradh a léirítear i bhFotheideal agus B.3. íocaíochtaí i ndáil le gníomhaíochtaí arna gcómhaoiniú ó Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa. Seo a leanas meastacháin ar chaiteachas agus torthaí iarbhír:

	2018	2018	2017
	Meastachán án €000	Toradh €000	Toradh €000
Fotheideal			
A.6 Athbheochan eastáit	—	—	4,122
B.3 Clár cáilíochta uisce	3,400	1,598	345
	3,400	1,598	4,467

Nóta 7 Iarmhéideanna Ciste

7.1 Cuntas an Chiste Forbraíochta Uirbí

	2018	2017
	€000	€000
Iarmhéid tosaigh	18,525	21,156
Fáltais	—	—
Caiteachas don bhliain	982	2,631
	17,543	18,525

Is clár de chuid Chiste Forbraíochta Réigiúnaí na hEorpa (CFRE) é an Ciste Forbraíochta Uirbí ar ann dó chun tacú le tionscnaimh athghiniúna comhtháite i lárionaid ainmnithe uirbeacha. Feidhmítear an scéim ag tionóil réigiúnacha ar Údarás Bhainistithe iad atá freagrach as fóirú caiteachais incháilithe ar thionscadail fhaofa. Cuireann an Roinn cistí ar fáil (faoi threoir ag an údarás bainistithe agus tá sé faoi réir fóirú an údarás bhainistithe) chun údarás áitiúla a chúiteamh ar bhonn cistí comhfhreagracha. Rinneadh breithniú faoi iarratais incháilitheachta faoin gCiste i Mí na Nollag 2015 agus tá an clár á rith ar feadh na tréimhse go dtí deireadh 2020. Léiríonn an t-iarmhéid creidmheasa sa Chiste réamh-mhaoiniú a cuireadh ar fáil ó CFRE, ag feitheamh le héilimh fhíoraithe a fháil maidir leis na tionscadail ábhartha.

7.2 Ciste Éadálacha Rollacha na Gníomhaireachta Tithíochta

	2018	2017
	€000	€000
Iarmhéid tosaigh	71,795	6,741
Fáltais ó Fhotheideal A.10 ^a	498	70,000
Méid iomlán a cuireadh ar aghaidh ag 31 Nollaig	72,293	76,741
Costais neamh-in-aisghabhála ^b	(1,397)	(3,055)
Aistrithe go húdarás áitiúla	—	(1,899)
Ioncam ó chíos	45	8
Iarmhéid deiridh ag 31 Nollaig	70,941	71,795

Bunaíodh Ciste Éadálacha na Gníomhaireacht Tithíochta, ar ciste rollach é, chun thart ar 1,600 aonaid a éadail thar an tréimhse go 2020 lena n-úsáid le haghaidh tithíocht shóisialta.

Nótaí ^a Bhí coigilteas costais phá ag an nGníomhaireacht Tithíochta óna leithdháileadh dheontas stáit. Leithdháileadh €497,833 breise ó na coigiltis sin chuig an gCiste chun íoc as costais dlí áirithe arna dtabhú.

Tá an Ciste sin á úsáid ag an nGníomhaireacht Tithíochta chun réadmhaoine folmha a éadail ó bhainc, infheisteoir agus úinéirí eile ilphunanna réadmhaoine i limistéir ina bhfuil éileamh ard ar thithíocht shóisialta. Agus amhlaidh á dhéanamh, tá an Gníomhaireacht ag obair i ndlúthchomhar leis na húdarás áitiúla lena chinntiú nach gceannaítear réadmhaoine ach i limistéir ina bhfuil éileamh ard ar thithíocht shóisialta.

Díolann an Gníomhaireacht na tithe, ag costas, chuig comhlachtaí ceadaithe tithíochta chun an Chiste a athlónadh. Reáchtálfar an clár seo go dtí 2020 agus, nuair a chríochnófar an clár, tabharfaidh an Gníomhaireacht iarmhéid deireadh ar bith den Chiste ar ais don Roinn.

^b Ní féidir costais áirithe a thabhaíonn an Gníomhaireacht amhail táillí dlíthiúla agus gairmiúla agus costas eile a bhaineann le héadail tithíochta a fháil ar ais agus mar sin laghdaítear iarmhéid foriomlán an Chiste. Thángthas ar an bhfigiúr le haghaidh 2018 tar éis coigeartú de €146,000 le haghaidh chostais neamh-inaisghabhála 2017. Baineann an coigeartú le héadail, táillí comhairleoirí agus foirne gníomhaireachta a taifeadadh faoin gCiste ach arbh cheart iad a thaifeadadh faoi chostais a ghabhann le deontas riaracháin bliantúil na Gníomhaireachta.

Aguisín A Cuntais comhlachtaí agus cistí atá faoi choimirce na Roinne Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil

Sa tábla seo déantar liosta de na comhlachtaí a bhí faoi choimirce na Roinne in 2018 agus i gcás go bhfuil oibleagáid ar an Roinn na ráitis airgeadais a chur i láthair. Léirítear ann, amhail deireadh Mhárta 2019, an tréimhse lena mbaineann na ráitis airgeadais is déanaí a iniúchadh agus an uair ar cuireadh faoi bhráid an Oireachtais iad.

Ciste comhlachta/roinne	Tréimhse cuntasaoíochta dheireanach	Dáta thuarascáil an iniúchta	Dáta a fuair an tAire/Roinn í	Dáta ar cuireadh faoi bhráid an Oireachtais
An Bord Pleanála	2017	29 Meith 2018	20 Iúil 2018	28 M.F. 2018
Ervia agus Líonraí Gáis Éireann	2017	28 Már 2018	26 Aib 2018	14 Meith 2018
An Ghníomhaireacht Airgeadais do Thithe	2017	27 Már 2018	1 Beal 2018	22 Meith 2018
An Ghníomhaireacht um Thithíocht agus Pobail Inbhuanaithe ^a	2017	29 Meith 2018	3 Iúil 2018	2 D.F. 2018
Uisce Éireann	2017	28 Már 2018	26 Aib 2018	14 Meith 2018
An Ciste Rialtais Áitiúil	2017	28 Meith 2018	28 Meith 2018	1 Lún 2018
An Ghníomhaireacht Bainistíochta Rialtais Áitiúil	2017	5 Aib 2018	24 Beal 2018	26 Iúil 2018
An Bord um Thionóntachtaí Cónaithe	2017	17 Noll 2018	19 Noll 2018	16 Ean 2019
Suirbhéireacht Ordanáis Éireann	2017	24 Noll 2018	23 Ean 2019	25 Már 2019

Nótaí ^a Áirítear leis an Bord Réitigh Pírite.